

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)
У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Herstsovska N., Pynzenyk K. The means of reaching the desirable effect of advertisement through expressiveness	10
Porovych O., Kupriyenko I. Development of tourism in Ukraine in the conditions of european integration	12
Porovych O., Rusyn O., Kupriyenko I. Problems of tourism in Ukraine in the conditions of european integration	13
Pugachevska K., Dzhunkovska K. Determinants of international trade during pandemic	14
Бочко О.І., Застулка І.-О. Ю. Переваги діджиталізації при формуванні земельних відносин	16
Бочко О.Ю., Кузяк В.В. Діджитал маркетинг в умовах війни	18
Братюк В.П. Сучасні реалії в Україні та страховий ринок	19
Гладинець Н.Ю., Козар Я.В. Економіка України під час війни	21
Кампов Н.С., Касинець О.В. Організаційно-правові засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні	23
Карпенко Р.В. Феномен тіньової економіки та сучасні напрями його дослідження	26
Карпенко Р.В., Зибіна А.С. Стан, перспективи ринку праці України та його вплив на формування її підприємницького середовища	28
Колісник А.Я., Пасєка С.Р. Організаційно-економічні засади розвитку ділового туризму	29
Кривенко Н.В. Вплив міжнародної економічної інтеграції на економічний розвиток країн	32
Крушельницький М.В. Цифровізація в розвитку сільського господарства	34
Ксенофонтов М.М., Дуднік Л.О. Історичні аспекти еволюції державно-приватного партнерства	36
Мочан Т.М., Хроменко Д.В. Комп'ютерні загрози у контексті сучасного сприйняття їх в Україні	39
Назаренко О.С., Пасєка С.Р. Соціально-економічні засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні	41
Патика Н.І., Булавка О.Г. Проблема добробуту та бідності сільського населення України	44
Рибіна О.І., Куліш Д.О. Ринок землі України та застосування передового досвіду	47
Смолінський В.Б. Управління діяльністю підприємств в Україні шляхом удосконалення державних механізмів	48
Стегней М.І., Волкова А.О., Мілашовська К.Й. Перепис населення в системі економічних розрахунків	51
Стегней М.І., Неймет В.В., Ковач В.В. Теоретичне підґрунтя трансформаційних процесів в умовах інклюзивного зростання	53
Феєр О.В., Черепаня Б.Р. Український бізнес в умовах війни	55
Черничко Т. В., Черничко С.Ф. Теорія ігор та її використання при формуванні заходів економічної політики	56
Чизмар І.І. Оптимізація моделей техніко-економічного розвитку підсистем кіберспорту України	59

СТЕГНЕЙ М.І.

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки та фінансів,

ВОЛКОВА А.О.

здобувач ОС «Молодший бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»,

МІЛАШОВСЬКА К.Й.

здобувач ОС «Молодший бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ РОЗРАХУНКІВ

Перепис населення є унікальним джерелом інформації для здійснення економічних розрахунків, складання планів і прогнозів розвитку на різному рівні: міжнародному, національному, регіональному (територіальному) та локальному. Яке населення в світі переважає, кількість людей певної національності, підрахунок населення за статтю, віком та за іншими характеристиками – все це на сьогодні є важливими характеристиками для прогнозування майбутнього соціально-економічного розвитку та забезпечення можливостей регулювання соціально-економічних явищ і процесів.

Перепис населення почали здійснювати ще з давніх-давен. Тоді керівникам держав потрібна була кількість громадян для збору податків і залучення чоловіків до армії. Зараз ці цілі також актуальні, але мета здійснення перепису дещо трансформувалася і набула масштабнішого значення.

Сьогодні перепис населення – це захід, який передбачає здійснення певної статистичної процедури, із дотриманням певних методів, щоб з'ясувати чисельність й склад населення в кожній окремій державі за певний проміжок часу. Завершальними етапами перепису населення є обробка та оприлюднення зібраних даних за допомогою різних інформаційних ресурсів.

Теоретичні основи перепису населення є складовою демографічної статистики. Всі респонденти певної держави обов'язково мають брати участь в переписах населення. Переписні дані розраховуються на основі статистичних обстеженнях чи інших джерел даних.

Демографія (Demographics) є окремою галуззю статистичної науки і складовою частиною науки про народонаселення. Засновником Demographics вважається британський бізнесмен Джон Грант. Ця наука займається збором, представленням і логікою даних на основі таких показників, як народжуваність, смертність, міграція і т. д., характеризуючи чисельність і склад населення [1].

Основою даних демографічної теорії є інформація, що збирається, накопичується, систематизується і поширюється статичними службами. Державна служба статистики відіграє роль генерування і використання інформаційних масивів, обробляючи статистичні дослідження, в основному двома способами: регулярним і дискретним. Регулярний спосіб здійснюється шляхом накопичення потрібної інформації органами державної реєстрації актів цивільного стану. Другий метод передбачає проведення перепису населення, розширення статистики і уточнення основних показників демографічної статистики [2].

Перший перепис населення України був проведений 5 грудня 2001 р. Деколи проводяться додаткові моніторинги для отримання необхідних даних з метою прогнозування чисельності населення або оцінки динаміки розвитку. Ця наука існує з давніх часів, за часів Мойсея. Книга чисел Старого Завіту містить детальну інформацію про перепис населення того часу. Ще в ХХ сторіччі в розвинених державах з

розвиненою економікою набрала популярності практика проведення систематичних переписів населення. Ця інформаційна система сформувала фундамент для самостійної науки, такої як статистика. До тепер в світі використовували класичний метод проведення перепису населення, але в 2020 році вперше був проведений комбінований метод, тобто залучення інтернету, телефону та пошти. Це дозволяє громадянам (респондентам) певної країни, будучи за межами кордону своєї країни брати участь в переписі населення [3]

Поточне обчислення кількості мешканців ґрунтується на результатах підсумкового перепису, інформації про народження, смерть, громадянство та зміни інформації про зняття з реєстрації за місцем проживання. Перепис населення проводиться шляхом безпосереднього відвідування помешкань і житла в інших будовах тимчасовими переписувачами і виконанням переписних записів. Переписні листи заповнюються на підставі даних, які отримані від учасника без підтвердження їх документів [3].

Розрахунки чисельності населення охоплюють поточне і постійне населення. Поточний підрахунок населення за роки між переписами ґрунтується на результатах останнього перепису, який корегується (додається) на кількість народжень і прибулих в країні, та віднімає кількість смертей і від'їздів за територію держави. Постійне населення - населення, яке постійно мешкає на території країни і на момент проведення перепису, з урахуванням тимчасово відсутнього населення, якщо воно знаходилося далеко від свого місця проживання менше 1 року. Поточне населення – населення, яке мешкає на території країни на момент перепису, з урахуванням осіб, що мешкають тимчасово [3].

Середня кількість мешканців (поточна /постійна) спочатку вираховується середне арифметичне кількості на початок та кінець спостережуваного року. Міське населення – особи, які мешкають в певних містах чи смт. Сільське населення – це особи, що мешкають в селах і селищах. Міжнародна статистична класифікація хвороб і споріднених проблем охорони здоров'я, використовується для розрахунків народжуваності, смертності, чисельності померлих тощо. До органів державної статистики спочатку надходять адміністративні дані про природний і міграційний рух населення, ці дані підлягають статистичній обробці та підсумуванню, які отримують за кожний місяць і з наростаючим підсумком за рік.

Для держави перепис населення важливий тим, що можна дізнатися точну чисельність населення країни, відомості про його склад та умови життя. При цьому оцінюються зміни чисельності, процес старіння нації, складу та структурні зрушення населення, умови життя всього населення та кожної категорії тощо. Саме такі дані важливі для прогнозування економічного розвитку країни, розрахунку таких важливих показників, як ВВП на душу населення, паритет купівельної спроможності, рівень безробіття і т. д.

Список використаних джерел:

1. Демографія. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Демографія>
2. Огляд ССПД – ООКД. Категорія: Населення. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/imf/meta/Nas.html>
3. Переписи населення України. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. URL: <https://bit.ly/3uNf8Gv>
4. Іртищева, І.О. Людський капітал в системі виміру розвитку територій / І.О. Іртищева, М.І. Стегней, А.Б. Трушлякова // Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю [Електронний ресурс] : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачєво, 28 жовтня 2020р.) / – Мукачєво : МДУ, 2020. – С.206-208.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>